

Stanowisko Związku Miast Polskich
w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych
oraz o zmianie niektórych innych ustaw

Związek Miast Polskich z satysfakcją przyjmuje zamiar wprowadzenia do polskiego porządku prawnego regulacji dotyczących zamówień wewnętrznych („in-house”), umożliwiających udzielania przez jednostki samorządu terytorialnego, po spełnieniu określonych przesłanek, zamówień „własnym” spółkom komunalnym z pominięciem trybu zamówień publicznych we wszystkich sektorach gospodarki komunalnej. Z uwagi na specyfikę spółek komunalnych oraz zapewnienie bezpieczeństwa i przejrzystości obrotu gospodarczego przedmiotowe regulacje uznać należy za niezbędne.

Jednocześnie zgłaszamy zastrzeżenia wobec szczegółowych rozwiązań w tym zakresie zawartych w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, przygotowanym przez Ministerstwo Rozwoju¹.

Celem projektu ustawy jest wdrożenie do polskiego porządku prawnego dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady: (i) dyrektywy 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 65) oraz (ii) dyrektywy 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 243), które bezpośrednio formułują przesłanki stosowania zamówień in-house. W preambule dyrektywy 2014/24/UE jednoznacznie wskazano, iż *„konieczne jest doprecyzowanie, w jakich przypadkach umowy zawierane w obrębie sektora publicznego nie podlegają obowiązkowi stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych. (...) Zastosowanie przepisów dotyczących zamówień publicznych nie powinno (...) zakłócać swobody organów publicznych w zakresie wykonywania powierzonych im zadań dotyczących usług publicznych poprzez wykorzystanie ich własnych zasobów, co obejmuje możliwość współpracy z innymi organami publicznymi. (...)”*.

Z niezrozumiałych – i niewyjaśnionych w uzasadnieniu do projektu ustawy – przyczyn projektodawcy proponują odstępianie od przesłanek stosowania zamówień in-house zawartych w dyrektywach i wprowadzenie w tym zakresie bardziej rygorystycznych rozwiązań – podniesienie wymogu procentowo określonego poziomu działalności prowadzonej przez spółkę komunalną na rzecz własnej jednostki samorządu terytorialnego z 80% na 90%. Podkreślić należy, iż w gestii ustawodawcy krajowego leży określenie sposobu implementacji dyrektyw unijnych, co oznacza możliwość zarówno ich wiernego powtórzenia – jeżeli brzmienie dyrektywy w pełni odzwierciedla intencje ustawodawcy krajowego – jak i odpowiednio uzasadnionej modyfikacji w granicach przewidzianych przez prawodawcę unijnego. Tym samym **brak jest przeszkód prawnych, aby – wobec braku jakichkolwiek przesłanek o charakterze faktycznym lub prawnym – powtórzyć w prawie krajowym rozwiązania warunkujące stosowania zamówień in-house określone w prawie unijnym.** Takie rozwiązanie zostało pierwotnie przyjęte w procedowanym przez Radę Ministrów projekcie nowej ustawy – Prawo zamówień publicznych.

¹ Projekt przesłany do konsultacji społecznych za pismem z dnia 19 stycznia 2016 roku (znak: DDR-D-022-2/16)

Ponadto **Związek wyraża zdecydowany sprzeciw wobec pominięcia w projekcie ustawy przepisów uchylających rozwiązania szczególne zawarte w ustawie z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach**. Przepisy te – a w szczególności art. 3a oraz art. 6d i art. 6e – wprowadzają niczym nieuzasadnione wyjątki od ogólnych zasad prowadzenia działalności komunalnej przez jednostki samorządu terytorialnego. Bez żadnego zrozumiałego powodu JST są pozbawione możliwości stosowania zamówień wewnętrznych przy realizacji nowych inwestycji w sektorze gospodarki odpadami komunalnymi oraz w zakresie odbioru odpadów komunalnych. Obowiązujące obecnie w tym zakresie rozwiązania prawne – sprzeczne z nowymi dyrektywami unijnymi, które mają być implementowane w drodze przedmiotowej ustawy nowelizującej, a także z zasadami państwa prawnego – zasadniczo ograniczają samodzielność jednostek samorządu terytorialnego, ze szkodą dla ich mieszkańców.

Tym samym **Związek w całości popiera stanowisko Ministra Środowiska² dotyczące uchylecia obligatoryjnych przetargów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi**.

Proponowane w projekcie ustawy rozwiązania są przy tym zaskakujące w kontekście inicjatyw ustawodawczych, zgłaszanych w poprzedniej kadencji Sejmu przez posłów Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość, które wprost zmierzały do przywrócenia możliwości udzielania zamówień in-house w sektorze gospodarki odpadami komunalnymi.

Dlatego **Związek Miast Polskich wnosi o uwzględnienie powyższych uwag na dalszych etapach procedury ustawodawczej**, deklarując gotowość pełnego wsparcia w przedmiotowym zakresie, przesyłając w załączeniu ekspertyzy prawne prof. Krystiana Ziemskiego oraz prof. Bartosza Rakoczego, potwierdzające zasadność prezentowanego stanowiska.

Piaseczno, 22 stycznia 2016 r.

² Stanowisko Ministra Środowiska wyrażone w pismach przesłanych do Sekretarza Komitetu Stałego Rady Ministrów w dniach 7 grudnia 2015 roku oraz 9 grudnia 2015 roku (znak: DP-III-0231.43.2015.WB)